

## ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ РЕСУРС У РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В РЕГІОНАХ

*М.Г. Кісеоларь, здобувач*

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень  
НАН України

Альтернативна енергетика розглядається як вектор інноваційного і енергоефективного розвитку, що змінює структуру виробництва енергоресурсів. Потенціал українського ринку регенеративної енергії і «зелених» проектів величезний, але не використовується доки в повну силу. Наприклад, потенціал біомаси складає до 15% всього енергобалансу України, біодизелю – 1 млн. т/год (фактично виробляється 100 тис. т), біоетанолу – 2 млн. т/год, біогазу – 120 млн. т/рік (реалізуються лише 7 проектів). В країні функціонує лише одна сонячна електростанція потужністю 7,8 МВт. Основними проблемами розвитку енергетичної сфери для України, є: зростаючий попит на енергоресурси на тлі скорочення запасів традиційних енергоносіїв і зростання цін на них; зростання залежності від імпорту енергоносіїв; необхідність захисту довкілля; потреба в значних інвестиціях в енергетичний комплекс.

Зелена енергетика — це майбутнє країни і майбутнє наступних поколінь українців. Найважливішим стратегічним результатом розвитку цього напрямку енергетики є зниження темпів зростання антропогенного навантаження на довкілля, підвищення рівня енергетичної безпеки і зменшення втрат виробленої енергії. В альтернативну енергетику потрібно інвестувати вже зараз, і на це існує багато причин. Щоб галузь активно розвивалася, потрібно біля одного мільярда інвестицій в рік. При цьому важно розробити реальні механізми поєднання державних і приватних коштів. В контексті цих питань головним є визначення готовності бізнесу к державно-приватному та міжнародному партнерству.

Сьогодні пропонується робити ставку на невеликі проекти, які варто впроваджувати на місцевому рівні. Йдеться про індивідуальні енергетичні системи, що забезпечують енергією виробництво, транспорт, побутові потреби. Зростає необхідність правильного визначення потреби кожного регіону України в енергетичних ресурсах і реальних шляхів забезпечення цієї потреби з врахуванням регіональних особливостей і можливостей, що склалися. Енергетичні проблеми регіонів можуть бути вирішені зокрема шляхом акти-

візації європейсько-українських бізнес-ініціатив для створення енергоефективного суспільства, ефективного використання енергії і просування екологічно чистих технологій, створення ринку альтернативної енергетики на стадіях виробництва, транспортування і споживання енергії, лобювання та ініціації проектів. Це допоможе об'єднати лідерів в таких сегментах:

- енергоефективність в будівлях і в системах централізованого тепlopостачання, біомаса, біогаз, вітроенергетика і фінансування проектів;

- виробництво електроенергії і модернізація мереж;

- створення інтегрованого енергетичного ринку;

- підвищення надійності постачань;

- поліпшення екологічної ситуації;

- виробництво електротехнічної продукції, орієнтованої на енергозбереження, систем автоматизації, приладів обліку, контрольно-вимірювального устаткування, трансформаторів струму, електричних котлів, водонагрівачів, тепловентиляторів тощо.

Пріоритетнішим напрямом, як для бізнесу, так і для енергетичної безпеки країни є енергозбереження. Потенціал енергозбереження в тепlopостачанні складає в середньому близько 50%, в будівлях - близько 40%. Доцільніше інвестувати не в збільшення виробництва енергії, а в зменшення її вжитку. Для цього має бути створений стабільний інвестиційний клімат і прозорі умови на ринку. Тоді бізнес сам все зробить, тим більше що в державі на це немає фінансових коштів.

Вирішення цих завдань вимагає не лише уміння працювати на ринку України, але і знання досить специфічних технічних нюансів проектування об'єктів альтернативної енергетики.

Доцільні наступні сценарії: кооперація з крупним гравцем, який має досвід реалізації енергетичних проектів; передача генерального підряду на будівництво енергооб'єктів іноземному девелоперу; адаптація досвіду і знань, отриманих в ході реалізації проектів будівництва малих і середніх проектів, на крупніші об'єкти альтернативної електроенергетики. Саме співпраця з провідними світовими розробниками, на думку автора, забезпечить побудову ефективного бізнесу.